

*Analiza učenja Babeufa**
koga je Izvršni direktorij osudio jer
je rekao istinu

Philippe Buonarroti

Član 1.

Priroda je dala svim ljudima jednaka prava da uživaju sva njena dobra.

Dokazi izvučeni iz rasprave povodom ovog člana

1. Prije nego što su ljudi počeli na zemlji živjeti sasvim društvenim životom, jednak su bili gospodari svih dobara kojima ih je priroda bogato obasipala.

2. Čim su se ljudi približili jedni drugima na neobrađenoj zemlji, što je moglo među njima dovesti do nejednakosti tog prava? Razlike u njihovoj prirodi? No svi oni imaju iste organe i iste potrebe. Je li to ovisnost jednih o drugima? Ali nijedan čovjek nije bio tako jak da pokori sebi jednake, koje bi najneznatnije nezadovoljstvo moglo nagnati da se ponovno rasprše po zemlji; a saznanje o koristi od međusobne pomoći i uzajamne naklonosti primoravalo je sve ljude da poštuju prava drugih, prava koja su osjećali kao od prirode dana. Da li je to bila surovost njihova srca? No suošćanje je neposredna posljedica njihova organiziranja, a ta se surovost rađa iz ogorčenih strasti. Je li urođena sklonost ka ponižavanju i ropstvu? Ali uviđanje razlika izaziva čak i u najsurovijim stvorenjima bolan osjećaj, potiče zavist i mržnju.

3. Ako su obitelji bile prvi modeli stvorenog društva, to je također najočitiji dokaz prava o kom je riječ. Jednakost je zalog nježnosti roditelja, sloga i sreće djece. Naruši li se jednakost, zlovolja i ljubomora unose nered i nasilja. Štoviše, ljubav roditelja pobuduje u djeci mržnju prema pristranosti, a sami roditelji ne mogu iskazivati svoju pristranost a da u obitelji ne izazovu opasne strasti.

4. Najstroža jednakost sigurno je bila utvrđena u prvim dogovorima; jer tko bi mogao prisiliti na lišavanje i potčinjenost ljudi koji su do tada bili neprijatelji svake razlike?

*

Philippe Buonarroti, **Conspiration pour l'égalité dite de Babeuf**, t. II.

5. Gubitak saznanja o važnosti i neophodnosti jednakosti unijelo je među ljudе:

krivo poimanje sreće;

nemoralnost;

izopačenost;

nasilja, nerede, ratove;

tiraniju jednih a ugnjetavanje drugih;

građanske, političke i vjerske institucije koje, opravdavajući nepravdu, na kraju krajeva razaraju društvo pošto su ga dugo razdirale.

Predstava o razlikama, raskoši i nedostižnim nasladama bila je i uвijek ће biti za većinu ljudi stalni izvor patnji i nemira. Samo malom broju mudrih je dano da se obrane od te napasti, a umjerenost je takvo blago koje običan čovjek više ne zna cijeniti jer se od nje udaljio.

Ne izmišljaju li neki građani za sebe nove potrebe i pretjerana uživanja, nepoznata puku? Za jednostavnost više ne mare, ne vide sreću u stvaralačkom životu i duševnom spokojstvu; razlike i pretjerana uživanja postaju najvišim dobrom, nitko nije zadovoljan svojim položajem i svi uzalud traže sreću koju je nejednakost izgnala iz društva.

Što razlike postaju veće, što ih ljudi više žele, to pobuđuju više zavisti i lakomosti; otud toliko nastranih poduhvata; otud ona tako nezasitna i zločinačka žeđ za zlatom i vlašću; otud mržnja, nasilja i ubojstva; otud ti krvavi ratovi koji se vode iz strasti za osvajanjem i suparništva u trgovini, zbog čega nesretno čovječanstvo nema ni trenutka mira.

U tom kaosu ideja slabost i nesposobnost za borbu uništavaju jedan dio čovječanstva, slabe drugi i pripremaju društvu pokoljenja nesposobna da ga brane. Iz sklonosti ka razlikama poduzimaju se mјere sigurnosti da ih se sačuva usprkos tome što izazivaju zavist i nezadovoljstvo. Te sigurnosne mјere su barbarski zakoni, nepodnošljivi oblici vladavine, religiozne obmane, ropski moral, jednom riječju tiranija s jedne strane, ugnjetavanje s druge. Međutim, glas prirode ne može se sasvim ugušiti. Ona katkada nagoni u strah svoju djecu; osvećuje se svojim munjama za suze čovječanstva i ako ponekad uspije čovječanstvu vratiti njegova prava, uvijek na kraju uništava ona društva koja nisu znala shvatiti njene zakone.

Ako je materijalna jednakost posljedica jednakosti naših organa i naših potreba, ako su bijeda naroda i pojedinaca i rušenje društava prirodna posljedica narušavanja jednakosti, onda je jednakost prirodno pravo čovjeka.

Član 2.

Cilj je društva da štiti tu jednakost koju često narušavaju silni i opaki, u prirodnom stanju; i da su sudjelovanjem svih poveća zajedničko blagostanje.

Dokazi

1. Ovdje se pod *društвom* podrazumijeva asocijacija zasnovana dogovorom; a pod *prirodnim stanjem* stanje društva, krhkog i nesavršenog, u kom su nužno živjeli ljudi prije nego što su se potčinili zakonima.

Da ovdje ne istražujemo da li je narušavanja jednakosti moglo biti u prirodnom stanju, kako je spomenuto u prednjem članku; jasno je da su okolnosti koje su nastale uslijed narušavanja jednakosti primorale ljudi da donesu zakone, koji izazivaju kršenje jednakosti. U svakom je slučaju cilj asocijacije očuvanje jednakosti zato što samo u jednakosti, udruživši se zajedno, ljudi mogu biti sretni.

2. Ujedinjujući svoje snage, ljudi su zacijelo nastojali osigurati što veći dio dobara o kojima su imali neku predodžbu, a da pri tome ulože što manje truda.

No obilje zemaljskih nužnih dobara omogućava njihovo uživanje, a stječe se radom članova društva; svaki član obavlja najmanji mogući dio rada jer je on, rad, raspoređen na sve.

Član 3.

Po prirodi su svi ljudi dužni raditi. Nitko ne može izbjegavati rad a da ne bude kažnjen za prekršaj.

Dokazi

1. Rad je za svakog čovjeka zapovijed prirode.

1°. Jer čovjek, sam u pustinjama, ne bi mogao doći do sredstava za život ako ne bi radio.

2°. Jer djelatnost, koju umjereni rad prouzrokuje u čovjeku, izvor zdravlja i veselja.

2. Društvo ne može oslobođiti od te obaveze ni svoje članove ni pojedince.

1°. Jer njegovo držanje ovisi o toj obavezi.

2°. Jer je rad svakog člana najmanje mogući jedino kad svi u njem sudjeluju.

Član 4.

Rad i uživanje moraju biti zajednički za sve.

Objašnjenje

To znači da svi moraju obavljati jednak dio posla i dobijati jednaku količinu upotrebnih dobara.

Pravičnost tog načela proizlazi iz dokaza iznesenih u 1. i 3. članku. Ali što se misli pod riječju *zajednica rada*? Znači li to da će svi ljudi biti obvezni da rade iste poslove? Ne, ali cilj je da se različiti poslovi tako rasporede da nijedan sposoban član društva ne ostane nezaposlen; želi se da se povećanjem broja radnika zajamči izobilje u zemlji i istovremeno smanji rad pojedinaca; želi se da u naknadu svaki čovjek primi od domovine ono

što je neophodno za zadovoljenje njegovih prirodnih potreba i isto tako manjeg broja potreba za zabavom koje društvo može zadovoljiti.

Možda će nam primijetiti; što će biti s umjetničkim djelima, plodovima upornog dugog rada i genijalnosti? Budući da neće biti bolje nagrađeni nego drugi, zar ne prijeti opasnost da nestanu, što bi bilo šteta za društvo? Sofizam! Svuda i u svim vremenima, ne iz žudnje za bogatstvom već iz ljubavi za slavom, stvarali su geniji. Zar ne vidimo kako se vojnici, smatrajući da je to čast, svakodnevno izlažu smrtnoj opasnosti, a služe hiru nekakva svirepog starještine; a može li se posumnjati kakva čuda mogu činiti u ljudskom srcu osjećaj časti, ljubav prema jednakosti i domovini kao i vođenje mudre politike? Da li će nam, uostalom, trebati sjaj umjetnosti i lažno blistavilo raskoši, ako imamo sreću da živimo pod zakonima jednakosti?

Član 5.

Ugnjetavanje postoji kad se jedan čovjek iscrpljuje radom i nema ništa, a drugi pliva u izobilju i ništa ne radi.

Dokazi

1. *Nejednakost i ugnjetavanje su sinonimi:* ako ugnjetavanje nekog čovjeka znači povredu zakona u odnosu na njega, ljudi koji su izloženi posljedicama nejednakosti jesu potlačeni jer nejednakost povređuje prirodni zakon kome je besmisленo suprotstavljati ljudske zakone.

2. Ugnjetavanje je ograničavanje nečijih prava ili povećanje njegovih teškoća; to je upravo ono što čini nejednakost koja umanjuje radosti čovjeka kome povećava obaveze.

Član 6.

Nitko ne može nekažnjeno sebi prisvajati isključivo pravo posjedovanja dobara zemlje ili industrijskih proizvoda.

Objašnjenje i dokazi

Ako dokažemo da to nesnošljivo pravo prisvajanja rađa nejednakosti, pokazat ćemo da su počinili zločin oni koji su među ljudi uveli razlikovanje *moga i tvoga*.

Isključivo pravo svojine pojavilo se onog trenutka kad je zemlja podijeljena. Tada je svaki čovjek postao stvarni gospodar svega što je mogao dobiti sa zemlje koja mu je pripala i rada koji je mogao obavljati.

Vjerojatno je da su ljudi, koji su se predali izradi neophodno potrebnih predmeta, u isto vrijeme bili lišeni svakog zemljišnog posjeda, zemlje koju

nisu imali vremena da obrađuju. Na taj su način jedni postajali vlasnici stvari neophodnih za život, a drugi su imali samo pravo na plaću koju su pristali da im daju. Međutim, ta se promjena nije osjetljivije odrazila u raspodjeli dobara sve dotle dok broj onih koji su primali novac za svoj rad nije premašio broj posjednika zemlje. Ali kad su prirođene slučajnosti, štedljivost ili okretnost jednih, rasipnost ili nesposobnost drugih, koncentrirali zemljišnu svojinu u ruke malog broja obitelji, oni koji su dobijali novac za svoj rad postali su mnogo brojniji od svojih plataca; i našavši se na milosti sopstvenika, bariatih zbog svog bogatstva, bili su prisiljeni na veoma jadan život.

Iz vremena tih promjena potiču strašne posljedice nejednakosti koje su izložene u 1. članu. Otada vidimo kako je neradnik počeо živjeti od znoja i muke radnog čovjeka, pritisnutog teretom mučnih poslova i nedaća; kako je bogataš zavladao državom i kao gospodar diktira zakone bijedniku koga je izmučila oskudica, unizilo neznanje i obmanula religiju.

Nejednakost rađa nesreću i ropstvo, a ona, nejednakost, proistiće iz svojine. Svojina je, dakle, najstrašniji bič društva; ona je zaista javni zločin.

Kažu nam da je pravo svojinc nastalo prije nego što je stvoreno društvo, koje je uspostavljeno da brani to pravo. Ali kako se mogla javiti ideja o takvom pravu prije nego što su na temelju dogovora vlasniku bili osigurani plodovi njegova rada? Kako bi moglo biti da društvo duguje svoj postanak institutu, najopasnijem za svaki osjećaj društvenosti?

Dosta je priča, napokon, o tome da je pravedno da radin i ekonomičan čovjek bude nagrađen obiljem za svoj rad, a besposličar kažnen bijedom. Bez sumnje je pravedno da radin čovjek, ispunjavajući svoj dug, prima od domovine sve što mu ona može dati, a da ona sebe ne ruši; pravedno je da on bude nagrađen javnim priznanjem, ali to mu ne daje pravo da truje svoju zemlju, kao ni vojniku njegovo junaštvo da je podjarmi.

Tako ima nevaljalih građana koji svoj bijedni položaj duguju svojim vlastitim porocima, svi nesretni ipak ne mogu biti strpani u tu grupu. Masa zemljoradnika i zanatlija, koje nitko ne žali, živi od hljeba i vode, da bi bestidni razvratnik mirno uživao nasljeđstvo bezdušna oca, i da bi neki tvorničar-milijuner u bescijenje prodavao tkanine i dragulje u zemljama koje naše dokone razvratnike opskrbljuju miomirisima iz Arabije i fazanima sa Kavkaza. Zar loši članovi društva ne bi bili bez mana i pretjeranih prohtjeva da to u njima nisu prouzrokovale društvene institucije, ustavove koje su u njima ugušile razvijanje strasti koje potiču razvoj.

Član 7.

U istinskom društvu ne smije biti ni bogatih ni siromašnih.

Član 8.

Bogati, koji neće da se odreknu svog bogatstva u korist siromašnih, neprijatelji su naroda.

Član 9.

Nitko ne smije nagomilavanjem svih sredstava u svoje ruke lišiti drugog obrazovanja neophodnog za njegovu sreću. Obrazovanje će biti opće.

Dokazi

1. Takvo gomilanje sredstava u svoje ruke onemogućava radne ljude da steknu znanja koja su neophodna svakom dobrom građaninu.

2. Iako narodu nije potrebno neizmijerno obrazovanje, potrebno mu je takvo obrazovanje da ne bude plijen preprednjaka i nazovičenih. Važno je da dobro pozna svoja prava i svoje dužnosti.

Član 10.

Cilj je revolucije uništenje nejednakosti i ponovno uspostavljanje zajedničkog blagostanja.

Dokazi

Koji bi pošten čovjek želio izvrgnuti svoje sugradane opasnostima i nedučama političke revolucije s ciljem da ih učini još nesretnijim ili da ih doveđe u takav položaj otkud neminovno slijedi njihova potpuna propast? Umjeti pravilno izabrati momenat za reformu jedna je od glavnih zadaća vještog i časnog političara.

Član 11.

Revolucija nije završena jer bogataši gospodare svim dobrima i isključivo drže vlast, dok siromašni rade kao pravi robovi, trunu u bijedi i ne igraju nikakvu ulogu u državi.

Član 12.

Ustav od 1793. godine je istinski zakon francuskog naroda, jer ga je narod svečano prihvatio; jer Konvent nije imao pravo da ga mijenja; jer je Konvent strijeljao ljude koji su zahtjevali njegovo oživotvorenje; jer je Konvent progonio i strijeljao poslanike koji su, braneći ustav, ispunjavali svoj dug; jer su teror nad narodom i utjecaj emigranata doprinijeli izradi i tobožnjem prihvaćanju ustava od 1795. godine za koji nije dano čak ni četvrtina glasova koji su bili dani za ustav od 1793. godine; jer je ustav od 1793. davao svim građanima bez razlike neotuđiva prava odobravanja zakona, vršenja svih političkih funkcija, pravo zborovanja, zahtijevanja onog što smatraju korisnim, pravo na obrazovanje i na pravo da ne umru od gladi; prava koja je kontrarevolucionarni ustav od 1795. godine otvoreno i sasvim ukinuo.

Član 13.

Svaki je građanin dužan raditi na uspostavi i obrani volje i sreće naroda kako je utvrđeno ustavom od 1793. godine.

Član 14.

Svi organi vlasti, nastali na temelju nazoviustava iz 1795. godine, nezakoniti su i kontrarevolucionarni.

Član 15.

Oni koji su digli ruku na ustav iz 1793. godine krivci su jer su povrijedili pravo naroda.

Nacrt Zakona o upravljanju (fragment)

Član 1.

Osobe koje ništa ne čine za domovinu ne mogu uživati nikakva politička prava; one su stranci kojima Republika ukazuje gostoprимstvo.

Član 2.

Za domovinu ništa ne čine oni koji za nju ništa korisno ne rade.

Član 3.

Zakon smatra korisnim slijedeće poslove:

one koji se odnose na poljoprivredu, stočarstvo, ribolovstvo i brodarstvo;

industrijske, zanatske i manuelne poslove;

trgovinu na malo;

transport ljudi i robe;

vojnu službu;

nastavničku i naučnu djelatnost.

Član 4.

Međutim, osobe koje se bave nastavom i naukom dužne su da u roku od... dana donesu uvjerenje o svojoj građanskoj čestitosti da bi njihov rad bio priznat korisnim.

Član 5.

Politička prava zadržavaju građani čiji je koristan rad bio prekinut uslijed bolesti ili zbog revolucionarnih okolnosti.

Član 6.

Strancima je zabranjen dolazak na javne zborove.

Član 7.

Stranci se nalaze pod neposrednim nadzorom vrhovne uprave koja ima pravo da ih iseli iz stalnog mjeseta boravka i da ih pošalje u popravne domove.

Član 8.

Kad stranac kojem Republika ukaže gostoprимstvo postane kandidat za punopravnog građanina, on se svrstava u red članova nacionalne zajednice; on je punopravan član onog trenutka kad podnese uvjerenje o svojoj čestitosti.

Član 9.

Zakon odreduje rok otkad nitko neće moći koristiti pravo građanstva ako nije član nacionalne zajednice.

Član 10.

Svi će građani biti naoružani.

Član 11.

Stranci su dužni predati, pod prijetnjom smrtne kazne, oružje koje posjeduju revolucionarnim komitetima.

Član 12.

U prvoj dekadi poslije proglašenja ovog zakona građani će se sakupiti da preustroje nacionalnu gardu (...)

Nacrt ekonomskog zakona

(fragment)

Član 1.

U Republici će biti uspostavljena velika nacionalna zajednica dobara.

Član 2.

Nacionalna zajednica dobara posjeduje slijedeću svojinu:
 nacionalizirana imanja koja nisu bila prodana do 9. thermidora II godine;¹
 imanja neprijatelja revolucije, koji su proglašeni siromasima dekretom od 8. i 13. ventôsea II godine;²
 imanja koja su prešla ili će prijeći u ruke Republike na osnovu sudske odluke;
 zgrade u kojima se sada nalaze javne službe;
 imanja koja su komune uživale prije zakona od 10. VI 1793. godine;
 imanja bolnica i obrazovnih zavoda;
 stanovi u koje su se smjestili siromašni građani na osnovu proglosa francuskom narodu od . . .;
 dobra koja su sami građani dobrovoljno predali Republici;
 dobra koja su protupravno prisvojili oni koji su se obogatili tokom obavljanja javnih poslova;
 imanja koja su vlasnici napustili da obrađuju.

Član 3.

Pravo nasljedstva *ab intestato* ili po oporuci se ukida: sva imovina, koju sada imaju pojedinci, poslije njihove smrti pripast će nacionalnoj zajednici dobara.

Član 4.

Djeca još živog oca, koja nisu zakonom pozvana da služe vojsku, bit će smatrana stvarnim sopstvenicima.

Član 5.

Francuzi oba pola, koji ustupe domovini svu svoju imovinu, posvete joj se osobno i rade ono za što su sposobni, postaju članovi velike nacionalne zajednice dobara.

Član 6.

Starci iznad šezdesete godine i nejaki, ako su siromašni, članovi su velike nacionalne zajednice dobara.

Član 7.

Isto su tako članovi velike nacionalne zajednice dobara mladi ljudi koji su odgojeni u nacionalnim odgojnim zavodima.

Član 8.

Dobrima nacionalne zajednice upravljaju svi sposobni članovi.

¹ Tj. 27. VII 1794. godine. Tog je dana srušen Robespierre (op. M. J.).

² Tj. 26. II i 3. III 1794. godine (op. M. J.).

Član 9.

Velika nacionalna zajednica opskrbljuje sve svoje članove tako da žive u jednakom i umjerenom blagostanju: daje im sve što im je potrebno.

Član 10.

Republika poziva sve dobre građane da pridonesu uspjehu reforme dobrovoljnim ustupanjem svoje imovine zajednici dobara.

Član 11.

Od dana... nitko neće moći biti civilni i vojni službenik ako nije član spomenute zajednice dobara.

Čl. 12.

Velikom nacionalnom zajednicom dobara upravljaju mjesni službenici, koje biraju članovi društva prema zakonima i pod rukovodstvom vrhovne uprave.

Društveni radovi

Čl. 1.

Svaki član nacionalne zajednice dobara dužan je raditi prema svojim sposobnostima u poljoprivredi, u zanatstvu ili industriji.

Čl. 2.

Izuzeti su starci iznad šezdeset godina i nejaki.

Čl. 3.

Građani koji dobrovoljnim ustupanjem svoje imovine postanu članovi nacionalne zajednice dobara neće morati raditi nikakav teži posao ako su navršili četrdeset godina i ako se nisu bavili nekim zanatom prije objavljanja ovog zakona.

Čl. 4.

U svakoj komuni građani su razdijeljeni na klase; toliko je klasa koliko ima korisnih zanatskih i industrijskih poslova; svaku klasu čine građani koji rade poslove iste vrste.

Čl. 5.

Svaka klasa ima svoje službenike koje biraju članovi klase. Ti službenici rukovode radovima, brinu se o jednakoj raspodjeli, izvršuju naredenja općinske uprave i služe kao primjer marljivosti i djelotvornosti.

Čl. 6.

Zakon određuje, za svako godišnje doba, dužinu radnog dana članovima nacionalne zajednice dobara.

Čl. 7.

Pri svakoj općinskoj upravi postoji savjet sastavljen od staraca delegiranih od svake klase radnika; taj savjet daje savjete upravi o svemu što se odnosi na raspodjelu, olakšanje i poboljšavanje radnih uvjeta.

Čl. 8.

Vrhovna će uprava uvoditi u uporabu strojeve i metode radi obavljanja radova u nacionalnoj zajednici i tako olakšati ljudski rad.

Čl. 9.

Općinska uprava stalno se brine o položaju radnika svake klase i o poslovima koje obavljaju radnici; o tom redovno izvještava višu upravu.

Čl. 10.

Premještanje radnika iz jedne komune u drugu naređuje viša uprava uzimajući u obzir snage i potrebe zajednice dobara.

Čl. 11.

Vrhovna uprava šalje na prinudni rad, pod nadzorom komune koju odredi, osobe oba pola koje društvu daju loše primjere pomanjkanja građanske vrline, lijenosti, raskoši i razuzdanosti. Njihova imovina pripada nacionalnoj zajednici dobara.

Čl. 12.

Službenici svake klase se brinu da se pohrane u skladišta nacionalne zajednice svi plodovi zemlje, zanatski i industrijski proizvodi koji su po-desni za pohranu.

Čl. 13.

O stanju redovno izvještavaju višu upravu.

Čl. 14.

Službenici klase poljoprivrednika staraju se o uzgoju i usavršavanju pasmina životinja koje služe za prehranu, odijevanje, vuču ili za olakšanje ljudskog rada.

O raspodjeli i upotrebi dobara u
nacionalnoj zajednici

Čl. 1.

Svaki član nacionalne zajednice može imati samo ono što mu zakon daje posredstvom službenih osoba.

Čl. 2.

Nacionalna zajednica dobara osigurava od ovog trenutka svakom svom članu:

zdrav, udoban i namješten stan;

radno i svečano odijelo od platna ili vune, u skladu s narodnom nošnjom;

pranje rublja, osvjetljenje i grijanje;

dovoljnu količinu životnih namirnica: kruha, mesa, živadi, ribe, jaja, maslaca ili ulja; vina i drugih pića kako je u pojedinim krajevima uobičajeno; povrća, voća, začina i drugih stvari koje sva zajedno znače umjereno i prirodno blagostanje;

lijecničku pomoć.

Čl. 3.

U svakoj komuni održavat će se u određene dane zajednički objedi kojima će prisustrovati svi članovi nacionalne zajednice.

Čl. 4.

Izdržavanje javnih službenika i vojnika isto je kao i ostalih članova nacionalne zajednice.

Čl. 5.

Svaki član nacionalne zajednice koji sakrije novac ili zarađenu plaću bit će kažnjen.

Čl. 6.

Članovi nacionalne zajednice mogu primiti zajedničko sljedovanje samo u okrugu u kom žive. Izuzeci su mogući u slučajevima koje odredi uprava.

Čl. 7.

Mjesto boravka građana je u komuni gdje žive u času objavljivanja ovog zakona.

Boravišno mjesto mladih ljudi odgojenih u nacionalnim odgojnim domovima jest u onoj komuni u kojoj su se rodili.

Čl. 8.

U svakoj komuni postoje službenici čija je dužnost da u stanove članova nacionalne zajednice dobara dostavljaju poljoprivredne, zanatske i industrijske proizvode.

Čl. 9.

Zakonom se određuju pravila ove raspodjele.

O upravi nacionalne zajednice dobara

Čl. 1.

Nacionalna zajednica dobara nalazi se pod zakonitim rukovodstvom vrhovne državne uprave.

Čl. 2.

U upravljanju nacionalnom zajednicom Republika je podijeljena u oblasti.

Čl. 3.

Oblast obuhvaća sve susjedne departmane, čija je proizvodnja otpri-like iste vrste.

Čl. 4.

U svakoj oblasti postoji posredna uprava kojoj su podređene departmantalne uprave.

Čl. 5.

Telegrafske veze ubrzavaju saobraćaj između departmana i posredne uprave, kao i veze između ove i vrhovne uprave.

Čl. 6.

Vrhovna uprava određuje, na osnovu zakona, vrstu i količinu dobara koja treba raspodijeliti članovima nacionalne zajednice svake oblasti.

Čl. 7.

Prema toj odredbi departmantalne uprave izvještavaju posredne uprave o nedostatku i viškovima u svojim okruzima.

Čl. 8.

Posredne uprave nadoknaduju, ako mogu, nedostatak u jednom departmanu sa viškom drugog, izdaju dozvane o neophodnim iznosima i transportu, i izvještavaju vrhovnu upravu o svojim potrebama i viškovima.

Čl. 9.

Vrhovna uprava nadoknada potrebe deficitarnih oblasti viškom onih koje imaju više ili razmjenom s inozemstvom.

Čl. 10.

Vrhovna uprava prije svega svake godine ostavlja jednu desetinu svih proizvoda zajednice i pohranjuje u vojnim skladištima.

Čl. 11.

Vrhovna se uprava brine o tome da se višak proizvoda brižljivo čuva za slučaj nerodnih godina.

O trgovini

Čl. 1.

Svaka privatna trgovina sa stranim zemljama se zabranjuje; prekršitelji će biti kažnjeni, a uvezena će roba biti zaplijenjena u korist nacionalne zajednice dobara.

Čl. 2.

Republika snabdijeva nacionalnu zajednicu s proizvodima koji joj nedostaju zamjenjujući svoj višak poljoprivrednih, zanatskih i industrijskih proizvoda za proizvode stranih zemalja.

Čl. 3.

U tu svrhu izgrađuju se prikladna skladišta na suhozemnoj i primorskoj granici.

Čl. 4.

Vrhovna uprava trguje sa strancima posredstvom svojih agenata; ona ostavlja višak koji želi zamijeniti u ta skladišta, gdje od stranaca preuzima dogovorene proizvode.

Čl. 5.

Agenti vrhovne uprave u trgovackim skladištima često se mijenjaju.
Nesavjesni službenici će biti strogo kažnjeni.

O dažbinama

Član 1.

Jedino daju dažbine osobe koje ne pripadaju nacionalnoj zajednici.

Član 2.

Te osobe moraju unaprijed dati utvrđene dažbine.

Član 3.

Te dažbine daju u naturi i predaju u skladišta nacionalne zajednice.

Član 4.

Ukupan iznos dažbina dvaput je veći u tekućoj godini od iznosa u prešloj godini.

Član 5.

Taj će iznos rasporediti departman srazmjerno na sve poreske obveznike.

Član 6.

Od nečlanova nacionalne zajednice moći će se zatražiti, u slučaju potrebe, da predaju u skladišta nacionalne zajednice, na račun budućih dažbina, svoj višak životnih namirnica ili proizvedenih stvari.

Preveo: Mile Joka